

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Crnomelj, Kočevje in Novo mesto. — Izjava vsak petek. — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gošnik. — Tiška Tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani, predstavnik Franc Plevl. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. — Pošti prodal 33. — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekodi račun pri Mostni bralinici v Novem mestu 616-H-T-24. — Letna naročnina znaša 48 din, polletna 240 din, četrletna 120 din in je plačljiva vnaprej.

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnojevičev

in Novo mesto

Razvoj ljudske prosvete 1945 - 1955

Ob prvem dolenskem pevskem festivalu v Novem mestu

Dejavnost ljudske prosvete izvira iz potrebe po znanju in razvedrilu. Naš delovni človek je v boju za svoje pravice razvijal in usmerjal izobraževanje pogoj. Ta borba je bila težka in trajevala, saj se je moral boriti sam, sam delati, sam prenati vse bremena, ki mu jih je natal kapital in izkorisčevalci v različnih oblikah.

V tem boju za življenje in izobrazbo je rastla moč delovnega ljudstva. Reakcionarni elementi so se trdovratno upirali, da bi dobil delovni človek

ne množice v šole, na odre, na plesisci, na tribune ljudstva, kjer se je prvič v zgodovini zavestno oglašlja na svobodni človek!

Grenka dedična izkorisčevalcev je terjala, da se naš človek čim smotrneje posveti izobraževanju. In res, v vsakem kraju so organizirali tečaje za splošno izobraževanje, za razne poklice, za nadaljnji študij.

Tisoč in tisoč delovnih ljudi je čez dan delalo, zvečer pa obiskovalo večerne tečaje in

tudi pisati, igrati, peti in plešati.

Prevzeti gospodarstvo seveda ni lahka stvar, zato moraš imeti znanje in izkušenje. Ce je kdaj spodrsnilo, je zagnala jara gospoda vrišč zaradi kruge spoznanja, da se je njihov hlapec prebudil ter zahteval prosvetnega dobrin, katere je smatrala ta gospoda za svojo izključno last.

Vso našo osvobojeno domovino je zajel val ljudskoprosvetnega delovanja. Cež dan delo, zvečer tečaji, vaje itd. Žeja po izobražbi je rodila najrazličnejše oblike izobraževanja in kulturnega udejstvovanja.

Delovanje ljudskoprosvetnih organizacij je obrodilo v desetletju, ki ga zaključujemo, vidne sadone. Pognalo je korenine v številnih krajeh in pomagalo ustvarjati nov lik de-

lovnega človeka, ki se zaveda, da gradimo na velikih pridobi, da vzbudi naše revolucije nov čas, socialistično domovino. Pevski festival pevcev, gospoda in folklornih skupin Bele krajine in novomeškega kraja, ki se začne že jutri in bo trajal do nedelje zvečer, bo sicer pokazal ledrobec tiste živahne ljudske prosvetne ustvarjalnosti, ki je tako znadila za obdobje 1945-1955. Bo pa potrdilo, da smo vsa povojna leta vneto nadaljevali pot k velikim ciljem, ki sta jih ob začetku revolucije postavila pred nas Komunistična partija Jugoslavije. Osredobodna fronta in kasnejše Socialistična zveza delovnih ljudi. Uspehi prvega desetletja nam narekujejo širše in globuje naloge v nadaljnjem izobraževanju dolenskega delovnega človeka in še večjo skrb za njegovo kulturo in prosveto.

C. M.

Vsak leta prihajajo naši rojaki z vseh koncov sveta na daljše obiske v svojo domovino. Zelijo si srečanja z domačimi, sorodniki in s svojo zemljijo. Včasih pridejo v domovino svojih staršev otroci in vnuki. Njim je ta domovina neznamenita in tuja. Zato je potrebna organizacija, ki bi jim dala potrebna navodila ob njihovem obisku. Pred kratkim je bil pri okrajnem odboru SZDL v Kočevju v ta namen izvoljen podobor Izseljenske matice. Izvoljena sta bila Janez Rigitler za predsednika in Tone Sercer za tajnika. Odbor je na prvi seji sklenil, da bodo vsakemu izseljencu, ki bo obiskal domovino, omogočili, da bo sponzor našo zdgodovino, posebno še zdgodovino v spomenike NOB, kakor so v našem kraju Pugled in partizanske bolnišnice na Rogu. Podobor SIM bo tudi skrbel, da se ne bo zgolj v bodoči kaj takega kot lani v Ribnici, ko nekemu izseljencu v Lesno industrijskem podjetju niso dovolili uporabiti telefona.

STUDIJSKA KNJIŽNICA
NOVO MESTO

V Kočevju so izvolili podobor Izseljenske matice

Vsako leto prihajajo naši rojaki z vseh koncov sveta na daljše obiske v svojo domovino. Zelijo si srečanja z domačimi, sorodniki in s svojo zemljijo. Včasih pridejo v domovino svojih staršev otroci in vnuki. Njim je ta domovina neznamenita in tuja. Zato je potrebna organizacija, ki bi jim dala potrebna navodila ob njihovem obisku. Pred kratkim je bil pri okrajnem odboru SZDL v Kočevju v ta namen izvoljen podobor Izseljenske matice. Izvoljena sta bila Janez Rigitler za predsednika in Tone Sercer za tajnika. Odbor je na prvi seji sklenil, da bodo vsakemu izseljencu, ki bo obiskal domovino, omogočili, da bo sponzor našo zdgodovino, posebno še zdgodovino v spomenike NOB, kakor so v našem kraju Pugled in partizanske bolnišnice na Rogu. Podobor SIM bo tudi skrbel, da se ne bo zgolj v bodoči kaj takega kot lani v Ribnici, ko nekemu izseljencu v Lesno industrijskem podjetju niso dovolili uporabiti telefona.

Rojaki izstajine pozdravljeni v domačem kraju!

Daleč ste raztreseni po širnem svetu — v Ameriki, Kanadi, Franciji, Westfaliji in še marsikod. Odšli ste pred dolgimi leti, in odšli v cvetu svojih let, za kruhom, ki vam ga takrat domovino ni mogla dati. S seboj pa ste nesli v srcu in duši lepoto in vonj domačih tal, nesli srečo in koprenje po rodnem kraju, po hiši očetovi, po besedi materini, po prelepi deželi dolenski in belokranjski. Marsikateri od vas je šele po 20, 30, celo 40 letih privč spet videl dom, ki ga je rodil.

Zadnja leta prihajate na obisk od vseposod, in sleherno leto vas je več. Tudi letos boste prišli in že prihajate. Oči se vam bodo pasle po domačih logih, poljih in košenicah, prisluhnili boste šumenju domačih rek in potokov, stisnili roke sorodnikom in davnim prijateljem in znancem iz otroških let. Čuli boste materino govorico, naša pesem vam bo napolinila srce. Spet boste domači med domačimi. Videli boste, kaj vse se je zgodilo pod streho očetovca, kaj vse je izbrisal, kaj vse je novega prinesel čas. Nasi boste staro zemljo v novi domovini, spoznali, kako živi, kako napreduje vaša rodna dežela, ki je šla skozi vihar in kri v svobodo in novo življenje, v napredek in rast. Čutili boste, kako sedaj utripuje srce domačih tal. In začutili, kako bo zatrapalo vaše ob pogledu na rodno deželo in ob spominih. Pripeljali boste morda s seboj tudi svoje sinove in hčere, da jim pokaže zemljo, ki vas je rodila, svet, v katerem ste rasli, nebo, pod katerim ste vveli svoja mlada leta. Razkažite jim vse to, povejte jim o tej naši zemlji in človeku, da boste ponosni na ognjišča svojih očetov in mater!

S prisrčnimi pozdravi vas pozdravljamo, dragi rojaki in rojakinje, na rodni domači zemljilj! In srčno želimo, da se boste res počutili med namji tako, kakor da ste v lastni družini, ob lastnem ognjišču. Niste pozabili domovine, domovina tudi ni pozabila vas. Svoje moči in napore ste darovali ljudini, pomagali ustvarjati blaginjo deželam, ki so vas sprejeli očetovci. Vsi v tujem svetu in mi doma smo vši skupaj le eno veliko slovensko srce, vsljamo razvajane svoje korenine v osrčju slovenskih tal.

Dobrodošli, dragi rojaki! Domovina vas sprejema z odprtimi rokami in pozdravlja z radostnim srcem!

• • •

ORGANIZACIJE SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI in DRUŠTVA: prosimo vas, da posvetite rojaku, ki prihaja v našo kraje na obisk, vso pozornost. Omogočite jim do kraja spoznati našo stvarnost. Slobodno naj si ogledajo vse, kar jih zanima. Storite vse, da jim bo blivjan med nami kar najbolj prijetno in kratkočasno. Ne pozabite jih vabiti v kulturnim prireditvam, omogočite jim prijetno razvedriči med domačimi ljudmi v domačem kraju!

PODOBOR SLOVENSKE IZSELJENSKE MATICE — NOVO MESTO

Eina izmed najboljših povejnih odških ustvaritev novomeškega gledališča je bil Mollierov TARTUFFE v sezoni 1948/49. Z odlično zaigranim delom so Novomeščani gostovali tudi v ljubljanski Operi

več izobrazbe. Ves njihov sistem izobrazevanja je sicer načelno: dati delovnemu človeku le toliko znanja, da bo lahko klapevsko opravil potrebna dela.

Izkopati se iz te sto in stolne brezpravnosti, je terjalo mnogo tripljenja in človeških življenj.

Naša revolucija, naš NOB je zmogljivo urakonila pravice delovnega človeka. Uzakonila je, da izobrazba pripada delovnemu ljudstvu!

V tem cilju je potekala vsa naša borba za časa okupacije. Po tej borbeni zmogljivosti poti hodil danes ljudska prosveta, ki uspešno opravlja prosvetno poslanstvo.

Leta 1945 so začeli vsi kraji naše domovine. Ljudstvo je z odprtimi rokami sprejemalo borce in jim pribrejalo prividenje.

Kulturni molk, ki je soražnik, begal, je planil po osvoboditi in dan s tako silo, da nisi v letu 1945 našel koščka zemlje, kjer ne bi peli, igrali, plesali itd.

V tej dobi se je v sleherniku zbudila potlačena želja po ljudsko prosvetnem delu. Koliko igri je zraslo! Neznanici so oživili spomine na borbe in vsa ta občutja razdajali v preprosti pesmici, igriči ali prizoru. Koliko prisrčnosti je bilo izraženo v partizanskih in narodnih pesmih in drobnih igričkah!

Najbolj značilni za čas takoj po osvoboditvi so bili stenčasti, razstavne, plesi ob kresovih, govorji na sestankih, razni tečaji itd.

Žeja po izobrazbi, po zavabi in razvedrilu je gnala delov-

vseverne gimnazije ali pa študiralo programe pri društvenih Take vrstajnosti, take močne želje po izobrazbi, toliko veselje naši kraji še niso videli. To je bil izbruh potlačenih želja, to je bil izbruh želja postati kulturen, enakopraven človek.

Tisti soražniki ljudstva, jaro gospoda, so bili žolčni, ker jih je novi čas odrnili. Težko so razumeli, da je pohevljen delovni človek spregledal in se odločno zavedel, da je on gospodar na svoji zemlji, da zna

več izobrazbe. Ves njihov sistem izobrazevanja je centralni odsek, da bo imela zastava Zvezde borcev, saj očitno želja postati v temeljiti zdravniški pregled in vprašati za menine tudi pedagoša. Ni vsak vajenec tudi poklic. Zdravstveni pregled je pokazal, da bo treba nekaterim vajencem spremeni poklic zaradi zdravstvenih

razlogov, nekaterim pa morda tudi odpustiti. Zdravstvena komisija je pregledala vse vajence v okraju, med počitnicami pa bo pregledele še tiste, ki se učijo izven okraja in sicer s sistematičnimi pregledi vajencev in mladih delavcev, po nekaj pa bo preglede razširil tudi na starejše delavce.

Zdravstveni pregledi vajencev so pokazali, da je treba vsakega vajenca in vajenko pred sklenitvijo učne pogodbe poslati na temeljiti zdravniški pregled in vprašati za menine tudi pedagoša. Ni vsak vajenec tudi poklic. Zdravstveni pregled je pokazal, da bo treba nekaterim vajencem spremeni poklic zaradi zdravstvenih razlogov, nekaterim pa morda tudi odpustiti. Zdravstvena komisija je pregledala vse vajence v okraju, med počitnicami pa bo pregledele še tiste, ki se učijo izven okraja in sicer s sistematičnimi pregledi vajencev in mladih delavcev, po nekaj pa bo preglede razširil tudi na starejše delavce.

Zdravstveni pregledi vajencev so pokazali, da je treba vsakega vajenca in vajenko pred sklenitvijo učne pogodbe poslati na temeljiti zdravniški pregled in vprašati za menine tudi pedagoša. Ni vsak vajenec tudi poklic. Zdravstveni pregled je pokazal, da bo treba nekaterim vajencem spremeni poklic zaradi zdravstvenih razlogov, nekaterim pa morda tudi odpustiti. Zdravstvena komisija je pregledala vse vajence v okraju, med počitnicami pa bo pregledele še tiste, ki se učijo izven okraja in sicer s sistematičnimi pregledi vajencev in mladih delavcev, po nekaj pa bo preglede razširil tudi na starejše delavce.

Zdravstveni pregledi vajencev so pokazali, da je treba vsakega vajenca in vajenko pred sklenitvijo učne pogodbe poslati na temeljiti zdravniški pregled in vprašati za menine tudi pedagoša. Ni vsak vajenec tudi poklic. Zdravstveni pregled je pokazal, da bo treba nekaterim vajencem spremeni poklic zaradi zdravstvenih razlogov, nekaterim pa morda tudi odpustiti. Zdravstvena komisija je pregledala vse vajence v okraju, med počitnicami pa bo pregledele še tiste, ki se učijo izven okraja in sicer s sistematičnimi pregledi vajencev in mladih delavcev, po nekaj pa bo preglede razširil tudi na starejše delavce.

Zdravstveni pregledi vajencev so pokazali, da je treba vsakega vajenca in vajenko pred sklenitvijo učne pogodbe poslati na temeljiti zdravniški pregled in vprašati za menine tudi pedagoša. Ni vsak vajenec tudi poklic. Zdravstveni pregled je pokazal, da bo treba nekaterim vajencem spremeni poklic zaradi zdravstvenih razlogov, nekaterim pa morda tudi odpustiti. Zdravstvena komisija je pregledala vse vajence v okraju, med počitnicami pa bo pregledele še tiste, ki se učijo izven okraja in sicer s sistematičnimi pregledi vajencev in mladih delavcev, po nekaj pa bo preglede razširil tudi na starejše delavce.

Zdravstveni pregledi vajencev so pokazali, da je treba vsakega vajenca in vajenko pred sklenitvijo učne pogodbe poslati na temeljiti zdravniški pregled in vprašati za menine tudi pedagoša. Ni vsak vajenec tudi poklic. Zdravstveni pregled je pokazal, da bo treba nekaterim vajencem spremeni poklic zaradi zdravstvenih razlogov, nekaterim pa morda tudi odpustiti. Zdravstvena komisija je pregledala vse vajence v okraju, med počitnicami pa bo pregledele še tiste, ki se učijo izven okraja in sicer s sistematičnimi pregledi vajencev in mladih delavcev, po nekaj pa bo preglede razširil tudi na starejše delavce.

Zdravstveni pregledi vajencev so pokazali, da je treba vsakega vajenca in vajenko pred sklenitvijo učne pogodbe poslati na temeljiti zdravniški pregled in vprašati za menine tudi pedagoša. Ni vsak vajenec tudi poklic. Zdravstveni pregled je pokazal, da bo treba nekaterim vajencem spremeni poklic zaradi zdravstvenih razlogov, nekaterim pa morda tudi odpustiti. Zdravstvena komisija je pregledala vse vajence v okraju, med počitnicami pa bo pregledele še tiste, ki se učijo izven okraja in sicer s sistematičnimi pregledi vajencev in mladih delavcev, po nekaj pa bo preglede razširil tudi na starejše delavce.

Zdravstveni pregledi vajencev so pokazali, da je treba vsakega vajenca in vajenko pred sklenitvijo učne pogodbe poslati na temeljiti zdravniški pregled in vprašati za menine tudi pedagoša. Ni vsak vajenec tudi poklic. Zdravstveni pregled je pokazal, da bo treba nekaterim vajencem spremeni poklic zaradi zdravstvenih razlogov, nekaterim pa morda tudi odpustiti. Zdravstvena komisija je pregledala vse vajence v okraju, med počitnicami pa bo pregledele še tiste, ki se učijo izven okraja in sicer s sistematičnimi pregledi vajencev in mladih delavcev, po nekaj pa bo preglede razširil tudi na starejše delavce.

Zdravstveni pregledi vajencev so pokazali, da je treba vsakega vajenca in vajenko pred sklenitvijo učne pogodbe poslati na temeljiti zdravniški pregled in vprašati za menine tudi pedagoša. Ni vsak vajenec tudi poklic. Zdravstveni pregled je pokazal, da bo treba nekaterim vajencem spremeni poklic zaradi zdravstvenih razlogov, nekaterim pa morda tudi odpustiti. Zdravstvena komisija je pregledala vse vajence v okraju, med počitnicami pa bo pregledele še tiste, ki se učijo izven okraja in sicer s sistematičnimi pregledi vajencev in mladih delavcev, po nekaj pa bo preglede razširil tudi na starejše delavce.

Gnojilni poskusi v Beli krajini

Nadaljevanje s prve strani perfosfata in 0.75 kg kalijeve soli. Poleg tega je prislo na pardečico, torej na 25 m², okroglo 50 kg srednje dobrega komposta. Pridelok 80 kg zelenje krme na površini 25 m² ustreza hektarskemu pridelku 320 q zelenje krme oz. 80–100 q sena.

Običajno dušična gnojila (nitramonkal, soliter itd.) na travnikih močno povečajo pridelko. V naših poekspah pa nitramonkal ni prišel do polne veljave povsod tam, kjer je bilo v tleh premalo kalija. Tako je n. pr. v Gribljah negnjena parcelica dala 35 kg (100%) parcelic, ki je bila gnojena z nitramonkalom, pa 47.3 kg (135.1%). S samo kalijevim soljem smo dosegli pridelok 48.7 kg (139.1%). Tako vidimo, da je bilo takoj pomanjkanje kalija večje od pomanjkanja dušika. Oba skupaj, torej nitramonkal in kalijeva sol pa sta da pridelok 89.1 kg (107.5%). Primorov pomanjkanja kalija smo našli več. Pojedelci so se učinku kalija zelo čudili, ker kalijevi soli doslej na travnikih še niso trošili.

Najmanjši pristav v pridelku je pri poskuših z dolsoferfatom, to je ono gnojilo, ki ga Bela krajina največ porabi. Nekaj primerov. V Kanžarici je dala negnjeno parcelica 22.1 kg (100 odstotkov), parcelice, gnojene s superfosfatom, pa 39.1 kg (176%). To je bil na tudi edini primer težkega učinka fosforja. Ostali rezultati izkazujejo razliko med negnjenjem in gnojenim (s superfosfatom) le za okoli 3–6%. Slabo učinkovanje fosforja, torej superfosfata, izvira iz tega, ker so pojedelci že sami dodajali fosfor v obliki Thomasove žilindre, in to v jeseni oz. pozimi. Res je tudi, da superfosfat ni najbolj prikladno travniško gnojilo, ker krajščas deluje kot Thomasova žilindra. Na kisih in tudi lužnatih travnikih (torej če je apa prema ali pa če ga je prevez) pa je za rastline skoraj povsem nedostopen. Primeren je najbolj za obravnavo njivska ma.

V poskuših je bil dobro vi-

den vpliv posameznih vrst gnojil na rušo. Z nitramonkalom gnojena polovica parcele je razveljavila predvsem trave, detelje pa so prevladovala na drugi polovici. Razlike so bile dobro vidne in so se pridelovalci lahko sami o njih prepričali. Le redki teh razlike niso prispevali umetnim gnojilom.

Tako smo dobili rezultate prvega eksperca. Ugotovili je treba tudi pridelok otave. Na krompirjevih njivah bomo tehtali pridelok krompirja na posamezne parcelice. Tako dobilene številke, statistično obdelane, nam bodo precej točno povedale, katera gnojila in koliko je treba trošiti, da dobimo čim višji pa tudi čim rentabilnejši pridelok. Uporaba umetnih gnojil bi postala na ta način bolj smotrna.

Uporaba umetnih gnojil se je posebno v letošnjem letu zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na njivi. Njiva dobri svoj delež gnoja poleg umetnih gnojil, le na travniku nasi kmetovalci kaj radi posasti.

Ob koncu še nekaj. Da bi o uporabi umetnih gnojil v Belli krajini zvedeli malo več, smo se napotili v Crnomeljsko zadrugo. Dobili smo sledete sliko. V letu 1954 je zadruga prodala 188 ton superfosfata, 101 ton nitrofosa, 100 ton kalijeve soli, 40 ton Thomasove žilindre, 10 ton nitramonkala in verjetno 4 tone čiljskega solitra. K tem številкам bi bilo treba pripomogti tole: za trav-

nik na zadnjem letu zelo zelo dvigala. Okraj Crnomelj je n. pr. v letu 1954 potrošil 989 ton umetnih gnojil. Ta številka je bila letos presežena v prvem tremesečju. Poraba za prvo tremesečje 1955 znaša namreč 1238 ton. Umetna gnojila bodo prila vedeni boji do veljave tudi na travnikih. Gnojenje s hlevskim gnojem, ali še bolje s kompostom, bo postalno nujno potrebno. Samo umetna gnojila sicer večajo pridelko, to pa le nekaj let, dokler izvrpana zemlja ne postane pusta in mriva. Tudi na travniku postane samo umetno gnojilo brez gnoja lahko usodno in neuspešno, prav tako kot na

IZVANSKI KRAJENI

Sentruperški košci so tekmovali

19. junija je bilo v Sentrupetu tekmovanje košcev. KZ Sentruper, Mirna, Mokronog in OZZ Novo mesto so pokazali, da so odlični organizatorji, zato kaj tekmovanje je uspelo kot le malokatera prireditev.

Tekmovali so na travniku Marije Grčar. Kraje je zelo primern, ker leži travnik pri Prostvenem domu, kjer se ljudje radi ustavljajo. Tako je bilo gledalcev izredno veliko. Venadar zanimanje, s katerim so sledili košcem, kaže, da niso prisli samo slučajno. Pravijo, da že dolgo ni bilo v Sentrupetu skupaj toliko ljudi.

Tekmovalo je 21 starejših košcev in 12 pionirjev. Proga za starejše je bila 25 m v obsemeri (košci so red dvojnico), za pionirje pa 13 m v eno smer. Nagrjeni so bili vsi tekmovalci. Najboljši so bili: Franc Rokš, ki je kot prvi košec prejel za nagrado okopalnik in osipalnik, ter Franc Tisovec in Franc Starc, ki sta dobila lepe

Pismo s Trebelnega

15. junija so nas obiskali pionirji iz Bele krajine. Triintideset jih je prišlo iz Dragatuša, da bi si ogledali prijazne trebelnske grickice, znamenite iz NOB. Obiskali so spomenik v Gostinci, ki je bil postavljen kot spomin na ustanovitev Gubčeve brigade.

Nas prijavljeni poslanec heroj Franjo Kreš-Coban je izpolnil svojo obljubo: prisel je med pionirje, jih popeljal na najvišjo točko Trebelnega in pripravoval zgodovino trebelnske občine in spomin iz NOB. Pionirji so z namenom poslušali njegovo pripovedovanje: »Vsak gricik in vsaka dolinka ima svojo zgodovino, zgodovino, ki jo je pisala narodnosvobodilna vojska. Pionirji, centri domovino, saj imate same eno! Za vašo svobodno domovino je bilo pre-

Iz Livolda pišejo

V Livoldu pri Kočevju so se na nedavnem pripravljalnem sestanku pomenili o ustanovitvi kulturno umetniškega društva, ki naj bi imelo ime »Zvezda«. Društvo bo prizajalo različne kulturne prireditve v skladu z današnjo stvarnostjo. V društvu bo vključila predvsem mladina, pa tudi drugih članov pričakujejo toliko, da bodo lahko ustanovili vse sekcijs: dramatiko, pevsko-glašbeno, brašno in mogoče še katero. Društvo bo zajelo vsečanje štirih vasi na področju Livolda in okolice. V najkrajšem času bo ustanovni občni zbor društva. J. J.

DOLENJSKI KOBVJEŠČEVALEC

KINO

Kino KRKA Novo mesto
Od 1. do 4. julija: angleški film »Preganjani do smrti«.
Od 5. do 7. julija: ameriški film »Vodnjak«.

Dom JLA v Novem mestu
Od 2. do 3. julija: angleški film »Ujeti srce«.

Kino Dolenske Toplice
2. in 3. julija: ameriški film »Stan«.
6. in 7. julija: nemški film »Lud ljubezen«.

Kino Črnatelj
do 3. julija: »Aretacija«.
5. in 6. julija: »Policijski in lovorci«.

Kino JADRAN Kočevje
1. do 3. julija: ameriški film »Pravnik v Rimu«.
6. in 7. julija: ameriški film »Zan Valzane«.

Kino Mokronog
2. in 3. julija: ameriški film »Podvodna detka«.

Potujoči kino Novo mesto
predvaja mehiški film »En dan življencev«.
1. julija ob 20. uri v Straži.

MALI OGGLASI

UGODNO PRODRAM enostanovanjsko hišo z vrtom in Dol. Straži — Naslov pri upravi lista. (353)

PRODRAM ogrodje šivalnega stola znamke Dürkopp. — Ogled Črnatelj. (347)

PO UGODNI CENTRUM PRODRAM stanovanjsko hišo z vrtom, gojnjenim jasenom, vodnjakom in gospodarskimi poslopji v Velikih Seilih, občina Adlešič. Primeren za manjšo družino, obrinika ali upokojence. Podrobna navoda, vsa čas pri: Jančekovi Mila, Velika Sela 17, Adlešič. Cena po dogovoru, plačljivo tudi na stroku.

POSTOJNO GOSPODINJSKO PO-MOCNICO Ščedra — nad 45 let. Javi na se pri upravi Mata, Županja v način posvetstvo z vsemi pritisknimi. (328)

ZOZABLJEN ZENSKI DEZNIK doble na Okrožnem sodišču v Novem mestu.

Obvestilo

Okrasna obrina zbornica Novo mesto organizira koščni tečaj za življence, živilje in občajance.

Vajenska šola trž. stroke v Novem mestu je proslavila 10-letnico osvoboditve

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar. Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so se tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi, so na kraju povedali marsikaj koristnega o krimi, njeni vrednosti in ravnanju z njo.

Velike Lašče najboljšim učencem

26. junija so se v Velikih Laščih zbrali najboljši učenci iz vseh šol v občini in dijaki nižje gimnazije. Svet za prosveto pri občinskem ljudskem odboru jim je pripravil skromno razvedrilo. V lepo okrašeni šolski sobi je učenca pozdravil predsednik Sveta tvr. Prezelj. Predsednik Obč. LO, tvr. Oblak pa jim je razdelil lepe knjige kot nagrade za njihovo marljivo učenje.

Imenu nagrjene je bila Marta Righler iz gregorjeve šole zahvalila vsem, ki so pripravili

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar.

Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi, so na kraju povedali marsikaj koristnega o krimi, njeni vrednosti in ravnanju z njo.

Tekmovali so na travniku Marije Grčar. Kraje je zelo primeren, ker leži travnik pri Prostvenem domu, kjer se ljudje radi ustavljajo. Tako je bilo gledalcev izredno veliko. Venadar zanimanje, s katerim so sledili košcem, kaže, da niso prisli samo slučajno. Pravijo, da že dolgo ni bilo v Sentrupetu skupaj toliko ljudi.

Tekmovalo je 21 starejših košcev in 12 pionirjev. Proga za starejše je bila 25 m v obsemeri (košci so red dvojnico), za pionirje pa 13 m v eno smer. Nagrjeni so bili vsi tekmovalci.

Najboljši so bili: Franc Rokš, ki je kot prvi košec prejel za nagrado okopalnik in osipalnik in osipalnik, ter Franc Tisovec in Franc Starc, ki sta dobila lepe

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar.

Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi, so na kraju povedali marsikaj koristnega o krimi, njeni vrednosti in ravnanju z njo.

Tekmovali so na travniku Marije Grčar. Kraje je zelo primeren, ker leži travnik pri Prostvenem domu, kjer se ljudje radi ustavljajo. Tako je bilo gledalcev izredno veliko. Venadar zanimanje, s katerim so sledili košcem, kaže, da niso prisli samo slučajno. Pravijo, da že dolgo ni bilo v Sentrupetu skupaj toliko ljudi.

Tekmovalo je 21 starejših košcev in 12 pionirjev. Proga za starejše je bila 25 m v obsemeri (košci so red dvojnico), za pionirje pa 13 m v eno smer. Nagrjeni so bili vsi tekmovalci.

Najboljši so bili: Franc Rokš, ki je kot prvi košec prejel za nagrado okopalnik in osipalnik in osipalnik, ter Franc Tisovec in Franc Starc, ki sta dobila lepe

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar.

Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi, so na kraju povedali marsikaj koristnega o krimi, njeni vrednosti in ravnanju z njo.

Tekmovali so na travniku Marije Grčar. Kraje je zelo primeren, ker leži travnik pri Prostvenem domu, kjer se ljudje radi ustavljajo. Tako je bilo gledalcev izredno veliko. Venadar zanimanje, s katerim so sledili košcem, kaže, da niso prisli samo slučajno. Pravijo, da že dolgo ni bilo v Sentrupetu skupaj toliko ljudi.

Tekmovalo je 21 starejših košcev in 12 pionirjev. Proga za starejše je bila 25 m v obsemeri (košci so red dvojnico), za pionirje pa 13 m v eno smer. Nagrjeni so bili vsi tekmovalci.

Najboljši so bili: Franc Rokš, ki je kot prvi košec prejel za nagrado okopalnik in osipalnik in osipalnik, ter Franc Tisovec in Franc Starc, ki sta dobila lepe

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar.

Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi, so na kraju povedali marsikaj koristnega o krimi, njeni vrednosti in ravnanju z njo.

Tekmovali so na travniku Marije Grčar. Kraje je zelo primeren, ker leži travnik pri Prostvenem domu, kjer se ljudje radi ustavljajo. Tako je bilo gledalcev izredno veliko. Venadar zanimanje, s katerim so sledili košcem, kaže, da niso prisli samo slučajno. Pravijo, da že dolgo ni bilo v Sentrupetu skupaj toliko ljudi.

Tekmovalo je 21 starejših košcev in 12 pionirjev. Proga za starejše je bila 25 m v obsemeri (košci so red dvojnico), za pionirje pa 13 m v eno smer. Nagrjeni so bili vsi tekmovalci.

Najboljši so bili: Franc Rokš, ki je kot prvi košec prejel za nagrado okopalnik in osipalnik in osipalnik, ter Franc Tisovec in Franc Starc, ki sta dobila lepe

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar.

Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi, so na kraju povedali marsikaj koristnega o krimi, njeni vrednosti in ravnanju z njo.

Tekmovali so na travniku Marije Grčar. Kraje je zelo primeren, ker leži travnik pri Prostvenem domu, kjer se ljudje radi ustavljajo. Tako je bilo gledalcev izredno veliko. Venadar zanimanje, s katerim so sledili košcem, kaže, da niso prisli samo slučajno. Pravijo, da že dolgo ni bilo v Sentrupetu skupaj toliko ljudi.

Tekmovalo je 21 starejših košcev in 12 pionirjev. Proga za starejše je bila 25 m v obsemeri (košci so red dvojnico), za pionirje pa 13 m v eno smer. Nagrjeni so bili vsi tekmovalci.

Najboljši so bili: Franc Rokš, ki je kot prvi košec prejel za nagrado okopalnik in osipalnik in osipalnik, ter Franc Tisovec in Franc Starc, ki sta dobila lepe

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar.

Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi, so na kraju povedali marsikaj koristnega o krimi, njeni vrednosti in ravnanju z njo.

Tekmovali so na travniku Marije Grčar. Kraje je zelo primeren, ker leži travnik pri Prostvenem domu, kjer se ljudje radi ustavljajo. Tako je bilo gledalcev izredno veliko. Venadar zanimanje, s katerim so sledili košcem, kaže, da niso prisli samo slučajno. Pravijo, da že dolgo ni bilo v Sentrupetu skupaj toliko ljudi.

Tekmovalo je 21 starejših košcev in 12 pionirjev. Proga za starejše je bila 25 m v obsemeri (košci so red dvojnico), za pionirje pa 13 m v eno smer. Nagrjeni so bili vsi tekmovalci.

Najboljši so bili: Franc Rokš, ki je kot prvi košec prejel za nagrado okopalnik in osipalnik in osipalnik, ter Franc Tisovec in Franc Starc, ki sta dobila lepe

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar.

Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi, so na kraju povedali marsikaj koristnega o krimi, njeni vrednosti in ravnanju z njo.

Tekmovali so na travniku Marije Grčar. Kraje je zelo primeren, ker leži travnik pri Prostvenem domu, kjer se ljudje radi ustavljajo. Tako je bilo gledalcev izredno veliko. Venadar zanimanje, s katerim so sledili košcem, kaže, da niso prisli samo slučajno. Pravijo, da že dolgo ni bilo v Sentrupetu skupaj toliko ljudi.

Tekmovalo je 21 starejših košcev in 12 pionirjev. Proga za starejše je bila 25 m v obsemeri (košci so red dvojnico), za pionirje pa 13 m v eno smer. Nagrjeni so bili vsi tekmovalci.

Najboljši so bili: Franc Rokš, ki je kot prvi košec prejel za nagrado okopalnik in osipalnik in osipalnik, ter Franc Tisovec in Franc Starc, ki sta dobila lepe

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar.

Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi, so na kraju povedali marsikaj koristnega o krimi, njeni vrednosti in ravnanju z njo.

Tekmovali so na travniku Marije Grčar. Kraje je zelo primeren, ker leži travnik pri Prostvenem domu, kjer se ljudje radi ustavljajo. Tako je bilo gledalcev izredno veliko. Venadar zanimanje, s katerim so sledili košcem, kaže, da niso prisli samo slučajno. Pravijo, da že dolgo ni bilo v Sentrupetu skupaj toliko ljudi.

Tekmovalo je 21 starejših košcev in 12 pionirjev. Proga za starejše je bila 25 m v obsemeri (košci so red dvojnico), za pionirje pa 13 m v eno smer. Nagrjeni so bili vsi tekmovalci.

Najboljši so bili: Franc Rokš, ki je kot prvi košec prejel za nagrado okopalnik in osipalnik in osipalnik, ter Franc Tisovec in Franc Starc, ki sta dobila lepe

denarne nagrade. Od pionirjev je bil najboljši Andrej Pintar.

Potem je KZ pokazala koščno z ročno motorko in traktorjem. Ljudje so lahko videli, koliko košcev nadomestil stroj, pa če so tako dobrati. Kmetijski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri tekmi

SEDMI ZVEZEK

Trdinovega ZBRANEGA DELA

Prav v dneh, ko je šla skoraj neopazno mimo nas 125-letnica Trdinovega rojstva, je Državna založba Slovenije poslala v svet novi zvezek Trdinovega zbranega dela. Obseg preostalih 19 Bajk in povesti o Gorjancih, Due ljbici in Vinsko modrost. S sedmim zvezkom je torej marljivi urednik že opravil večji del in tako se izdaja blita koncu. Potem takem bo pisatelj nekako 50 let po smrti vendarje doživel objavo vseh svojih spisov, s čimer se bo sodba, ki smo jo imeli o njem doslej, v marsičem spremeni.

Dela, ki jih prinaša sedmi zvezek, so nastala v glavnem med leti 1884–1888. Pisatelju je bilo tedaj nekaj nad 50 let. Poldruge desetletje poprej se je nasedel na Dolenjskem in prepotoval v naslednjih letih večkrat pokrajino podolž in poprek, skrbno opazujec zemljo in ljudi, njihove posebnosti in zanimivosti. Ko se je 1882 poročil z Uršo Grohar, vidočno lotenskega krmarja Franca Jermama, se je njegovo življenje znatno izboljšalo, saj je bila žena ne samo skrbna gospodinja, ampak tudi lastnica dveh hiš: današnje Mastnakove v Strelški ulici in hišice v Vrhovčevi (št. 3). Vsa te je na pisatelja ugodno vplivalo, da se je lahko nemoteno posvetil pisjanju, za katerega je bil prejšnja leta prav na potovanjih po Dolenjskem nabral ogromno dragocenega gradiva. Ze v prvem letniku Ljubljanskega Zvona (1881) je objavil Verske bajke, naslednja leta pa celo vrsto Bajk in povesti o Gorjancih, ki so mu prinesla ime klasičnega slovenskega proza.

Pisatelj je imel v načrtu, napisati sto bajk, toda zaradi posebnih razmer, ki so vladale tedaj v našem političnem in kulturnem življenju, jih je napisal le štirideset. Kljub temu pa tvojite jedro in višek Trdinovega leposlovnega dela, kajti v njih se nenavadno srečno spaja v ubrano celoto pisateljev hladni kritični opazovalni dar s presestljivo bogato domišljijo, ki temu sama po sebi še tako neznačna dejstva in drobne usode preustvarjati v skladne, polnokrne literarne umotvore.

Kako je prišlo do tega, da je Trdina namesto sto bajk napisal le štirideset, nam lepo pojasnjuje urednikova opomba ob koncu knjige. Bajke so zaradi neprirkrite osti zoper kulturne, politične in moralne napake časa vzbujale odpor ne samo pri domačih »svetopetničkih in svetohiščnih«, ampak ker je rohnet Trdina zlasti nad tujo gospodo, tudi pri Nemcih. Prišlo je celo tako daleč, da je nemški poslanec v dunajskem državnem zboru napadel Bajke in Frana Levca, urednika Ljubljanskega Zvona. Otepanje z nasprotniki je Levcu, državemu uslužbencu in vrh tega kom niti za Cankarjem, na-

nimev prebivalce Straže, kar ker doslej še neobjavljene Rože in trnje opisujejo okolišane Bršljana. V Zakladu in Razodetu je Trdina duhovito popisal samega sebe.

Ker je Trdina znal preplesti svoja dela s sile zanimivimi opažanjami in mislimi, sem prepričan, da bodo zlasti dolenjskemu človeku privlačna tudi še danes, posebno pa zato, ker bo v njih našel vse polno oseb in dogodkov, ki se živijo v ljudskem spominu. Trdina pa ni samo izvrsten pripovedovalec in stilist, ampak tudi neavadno oster družbeni kritik, ki po svoji pronicavosti prav nič ne zaostaja niti za Levstikom in sprotniki je Levcu, državemu uslužbencu in vrh tega kom niti za Cankarjem, na-

„Gospodar“ pod Sotesko

Nekaj nedelje v februarju smo se odpeljali na obisk k sotescu gospodarju. Dane nas je pozdravil v toplo zakurjeni sobi, nakar smo se ustoličili z zadnjim pripravom za naskok na gospodarsko. Saj ga poznate vse rabiči slovenske dežele, pa še prek njenih meja, našega vilkega, brzega in borbenega gospodarja voda pod starodavnim gradom grofov Auerspergov – Šuica. Na napad smo se temeljito pripravili z blestivkami in cofi z usnjenimi piškuri. In s specialno vabo, katero skrivnost skrbno čuva Dane. Kar njega pobaračje, če vam bo le hotel povedati, saj na njegovem vabo sulec vedno prime, potem pa z mišičastim repom še hudo-mušno pomaha v slovo. Okrog sedme ure smo začeli. Kmalu se mi je želja izpolnila, štirikogramski vitez iz sulčjega rodu je bil zunaj. Ze sem ga hotel vrnil v mokri element, ker nisem počrešen, a mi je prišel v spomin starljivski rek: »Boje drži ga, nego, lovi ga! Počasi sem jo mahal za ostalimi. Nič prijemov. So verjetno tudi rabe imelo nedelj. Karlu je sicer nekaj pošteno »ukulino«, a je bila veja, in se precej visoko. Pa smo imeli v naši stredni mojstra precinjih metov, ki je res! Karlu ribico, da je lahko nadaljeval. Neno se je skrival muškarci tovarševi, nespretnosti, čes meni se kaj takega ne bo zgodilo. A gje, ga spaka, v akciji sem moral poseči jaz, da mu rešim originalnega »hanjca«. Pa nikan ne mislite, da sem mojster precinjih metov. Ne, le moja pametna ženka me je pravodobno oslabela z ribiškimi skornji.

Zadružnika v Predgradu med seboj

Prepričan sem, da bo naša kmetijska zadruga pod vodstvom novega upravnega odbora napredovala z ameriško nagnico.

»Po čem pa to sodis?«

»Po tem vendar, ker so se že na prvi seji (pardon, požrtji) prav po ameriškemu bunčili med seboj, da je kar brekalo po nekaterih.«

»Ze, že, toda saj so vendarili in jedli na zadružni radnici!«

»To je res, toda bunke so padale na privatni sektor...«

mirske prebivalce Straže, kar ker doslej še neobjavljene Rože in trnje opisujejo okolišane Bršljana. V Zakladu in Razodetu je Trdina duhovito popisal samega sebe.

Sedaj, ko je Avstrija postala neodvisna država, se je oglasil tudi avstrijski kler. Skočio so imeli na Dunaju svojo konferenco, pod predsedstvom dunajskoga nadškofa kardinala Inzitzerja. Pripravili so posebno »Belo knjigo«, v kateri so dali svoje zahteve vlad. Hočejo obnoviti konkordata med Avstrijo in Vatikanom iz leta 1933, reformo zakonodaje o zakonu in ločitvi, preosnovo šol, vrnitve Cerkvi vseh posestev itd. Zahajevalo tudi, naj Cerkev ne bo podrejena državi, temveč da se med njima vzpostavi kooperacija v smislu znanje austrijske tradicije. Kardinal Inzitzer je nastopil odločno. Pravil, da je cerkev v Avstriji tista ustanovna, ki je bila najhujša udarjena v zadnjih dvajsetih letih in je ta čas, da tudi ona dvigne svoj glas. Obsodil je zaveznike in Anschlussa (okupacijo Avstrije po Hitlerju).

Kaj pa pred 17 leti? Po Anschlussu, 15. marca 1938, so dunajski časopisi poročali: »Dunajski nadškof, kardinal Inzitzer je obiskal Hitlerja v hotelu Imperial, in mu izrazil svoje vesele, da je nemško Avstrijo redil v Reichom. Poudaril je tudi voljo avstrijskih katolikov za sodelovanje pri obnovi Nemčije.«

27. marca 1938 pa so avstrijski skofje, sezvedna na čelu z kardinalom Inzitzerjem, dali slovenske izjave, da »iz najglobjega prepirčanja in s svobodno odločitvijo radi primajo uspehe nacional-socialističnega gibanja in ga blagoslovijo. Kot Nemci spadajo v nemški Reich in zahtevajo to priznanje od vseh vernikov.«

Inzitzer je pošiljal avstrijskemu gauleiterju Bürckelju s spremnim pismom, ki se je kontaklo »»il Hitlerje.«

Naša zadruga je poklicne Dane Vidim njegovo bledico in roka mi kar sama še proti zepu, kjer imam stekljeničko s kapljicami »za na zobe.« Pogledjej. Misili sem, da bi bila sedaj meni dobodoša roka, ki bi mi nalinila nekaj kapljice za korajko. Sulec se zlatobakrenim bočki! Najmanj 20kg mora imeti. Dane je globoko zajel sapo, a tudi sulec se je tisti tip združil, krepičko potegnil in »Alčedo« je zapel svojo čudovito pesem.

»Dane, počasi, hladnokrvno,

mirno kri! Sam pa sem bil še bolj nemiren kot on. Vsi štirje prisostvujemo manevriranju. Dane ima iniciativi v svojih rokah in sulec se podčast, a zanesljivo bliža bregu. V tem zapreti resni nevarnosti. Sulec se je ovil okrog vrvice ali pa vrvica okoli njega. Kdo bi to vedel! Korl je potegnil iz nahrbničke kavelj, se vlegel na velik štos in čakal, da Dane pripelje svoj plen bliže. A gje, namesto koničku trešči Korl plaskoma po sulcu. Sunek in sulec zdrič proti sredini Krke. Zavora »Alčeda« še poje in za trenutek si oddahne. Vse je v redu. Se je zapet. Tedaj pa kolesce omoljne. Grobna tišina... Sulec je prost in znova gospodari pod Sotesko. Za spomin mi je odnesel še lastni umotvor Dančka — umetno riblico. J. S.

Menadoma me poklicne Dane Vidim njegovo bledico in roka mi kar sama še proti zepu, kjer imam stekljeničko s kapljicami »za na zobe.« Pogledjej. Misili sem, da bi bila sedaj meni dobodoša roka, ki bi mi nalinila nekaj kapljice za korajko. Sulec se zlatobakrenim bočki! Najmanj 20kg mora imeti. Dane je globoko zajel sapo, a tudi sulec se je tisti tip združil, krepičko potegnil in »Alčedo« je zapel svojo čudovito pesem.

»Dane, počasi, hladnokrvno,

mirno kri! Sam pa sem bil še bolj nemiren kot on. Vsi štirje prisostvujemo manevriranju. Dane ima iniciativi v svojih rokah in sulec se podčast, a zanesljivo bliža bregu. V tem zapreti resni nevarnosti. Sulec se je ovil okrog vrvice ali pa vrvica okoli njega. Kdo bi to vedel! Korl je potegnil iz nahrbničke kavelj, se vlegel na velik štos in čakal, da Dane pripelje svoj plen bliže. A gje, namesto koničku trešči Korl plaskoma po sulcu. Sunek in sulec zdrič proti sredini Krke. Zavora »Alčeda« še poje in za trenutek si oddahne. Vse je v redu. Se je zapet. Tedaj pa kolesce omoljne. Grobna tišina... Sulec je prost in znova gospodari pod Sotesko. Za spomin mi je odnesel še lastni umotvor Dančka — umetno riblico. J. S.

Menadoma me poklicne Dane Vidim njegovo bledico in roka mi kar sama še proti zepu, kjer imam stekljeničko s kapljicami »za na zobe.« Pogledjej. Misili sem, da bi bila sedaj meni dobodoša roka, ki bi mi nalinila nekaj kapljice za korajko. Sulec se zlatobakrenim bočki! Najmanj 20kg mora imeti. Dane je globoko zajel sapo, a tudi sulec se je tisti tip združil, krepičko potegnil in »Alčedo« je zapel svojo čudovito pesem.

»Dane, počasi, hladnokrvno,

mirno kri! Sam pa sem bil še bolj nemiren kot on. Vsi štirje prisostvujemo manevriranju. Dane ima iniciativi v svojih rokah in sulec se podčast, a zanesljivo bliža bregu. V tem zapreti resni nevarnosti. Sulec se je ovil okrog vrvice ali pa vrvica okoli njega. Kdo bi to vedel! Korl je potegnil iz nahrbničke kavelj, se vlegel na velik štos in čakal, da Dane pripelje svoj plen bliže. A gje, namesto koničku trešči Korl plaskoma po sulcu. Sunek in sulec zdrič proti sredini Krke. Zavora »Alčeda« še poje in za trenutek si oddahne. Vse je v redu. Se je zapet. Tedaj pa kolesce omoljne. Grobna tišina... Sulec je prost in znova gospodari pod Sotesko. Za spomin mi je odnesel še lastni umotvor Dančka — umetno riblico. J. S.

IVO PIRKOVIČ

Beg čevljarija Kunstka

Že ko se je pojabil drugič pri naših vrtilih, je stopil k meni in mi po vojaško raportiral: »Javljam se vam za delo.« In ko sem mu ukazal, prinesl števec pojavljajočih se topničarjev s kapljicami »za na zobe.« Pogledjej. Misili sem, da bi bila sedaj meni dobodoša roka, ki bi mi nalinila nekaj kapljice za korajko. Sulec se zlatobakrenim bočki! Najmanj 20kg mora imeti. Dane je globoko zajel sapo, a tudi sulec se je tisti tip združil, krepičko potegnil in »Alčedo« je zapel svojo čudovito pesem.

»Dane, počasi, hladnokrvno,

mirno kri! Sam pa sem bil še bolj nemiren kot on. Vsi štirje prisostvujemo manevriranju. Dane ima iniciativi v svojih rokah in sulec se podčast, a zanesljivo bliža bregu. V tem zapreti resni nevarnosti. Sulec se je ovil okrog vrvice ali pa vrvica okoli njega. Kdo bi to vedel! Korl je potegnil iz nahrbničke kavelj, se vlegel na velik štos in čakal, da Dane pripelje svoj plen bliže. A gje, namesto koničku trešči Korl plaskoma po sulcu. Sunek in sulec zdrič proti sredini Krke. Zavora »Alčeda« še poje in za trenutek si oddahne. Vse je v redu. Se je zapet. Tedaj pa kolesce omoljne. Grobna tišina... Sulec je prost in znova gospodari pod Sotesko. Za spomin mi je odnesel še lastni umotvor Dančka — umetno riblico. J. S.

Menadoma me poklicne Dane Vidim njegovo bledico in roka mi kar sama še proti zepu, kjer imam stekljeničko s kapljicami »za na zobe.« Pogledjej. Misili sem, da bi bila sedaj meni dobodoša roka, ki bi mi nalinila nekaj kapljice za korajko. Sulec se zlatobakrenim bočki! Najmanj 20kg mora imeti. Dane je globoko zajel sapo, a tudi sulec se je tisti tip združil, krepičko potegnil in »Alčedo« je zapel svojo čudovito pesem.

»Dane, počasi, hladnokrvno,

mirno kri! Sam pa sem bil še bolj nemiren kot on. Vsi štirje prisostvujemo manevriranju. Dane ima iniciativi v svojih rokah in sulec se podčast, a zanesljivo bliža bregu. V tem zapreti resni nevarnosti. Sulec se je ovil okrog vrvice ali pa vrvica okoli njega. Kdo bi to vedel! Korl je potegnil iz nahrbničke kavelj, se vlegel na velik štos in čakal, da Dane pripelje svoj plen bliže. A gje, namesto koničku trešči Korl plaskoma po sulcu. Sunek in sulec zdrič proti sredini Krke. Zavora »Alčeda« še poje in za trenutek si oddahne. Vse je v redu. Se je zapet. Tedaj pa kolesce omoljne. Grobna tišina... Sulec je prost in znova gospodari pod Sotesko. Za spomin mi je odnesel še lastni umotvor Dančka — umetno riblico. J. S.

Menadoma me poklicne Dane Vidim njegovo bledico in roka mi kar sama še proti zepu, kjer imam stekljeničko s kapljicami »za na zobe.« Pogledjej. Misili sem, da bi bila sedaj meni dobodoša roka, ki bi mi nalinila nekaj kapljice za korajko. Sulec se zlatobakrenim bočki! Najmanj 20kg mora imeti. Dane je globoko zajel sapo, a tudi sulec se je tisti tip združil, krepičko potegnil in »Alčedo« je zapel svojo čudovito pesem.

»Dane, počasi, hladnokrvno,

mirno kri! Sam pa sem bil še bolj nemiren kot on. Vsi štirje prisostvujemo manevriranju. Dane ima iniciativi v svojih rokah in sulec se podčast, a zanesljivo bliža bregu. V tem zapreti resni nevarnosti. Sulec se je ovil okrog vrvice ali pa vrvica okoli njega. Kdo bi to vedel! Korl je potegnil iz nahrbničke kavelj, se vlegel na velik štos in čakal, da Dane pripelje svoj plen bliže. A gje, namesto koničku trešči Korl plaskoma po sulcu. Sunek in sulec zdrič proti sredini Krke. Zavora »Alčeda« še poje in za trenutek si oddahne. Vse je v redu. Se je zapet. Tedaj pa kolesce omoljne. Grobna tišina... Sulec je prost in znova gospodari pod Sotesko. Za spomin mi je odnesel še lastni umotvor Dančka — umetno riblico. J. S.

Menadoma me poklicne Dane Vidim njegovo bledico in roka mi kar sama še proti zepu, kjer imam stekljeničko s kapljicami »za na zobe.« Pogledjej. Misili sem, da bi bila sedaj meni dobodoša roka, ki bi mi nalinila nekaj kapljice za korajko. Sulec se zlatobakrenim bočki! Najmanj 20kg mora imeti. Dane je globoko zajel sapo, a tudi sulec se je tisti tip združil, krepičko potegnil in »Alčedo« je zapel svojo čudovito pesem.

»Dane, počasi, hladnokrvno,

mirno kri! Sam pa sem bil še bolj nemiren kot on. Vsi štirje prisostvujemo manevriranju. Dane ima iniciativi v svojih rokah in sulec se podčast, a zanesljivo bliža bregu. V tem zapreti resni nevarnosti. Sulec se je ovil okrog vrvice ali pa vrvica okoli njega. Kdo bi to vedel! Korl je potegnil iz nahrbničke kavelj, se vlegel na velik štos in čakal, da Dane pripelje svoj plen bliže. A gje, namesto koničku trešči Korl plaskoma po sulcu. Sunek in sulec zdrič proti sredini Krke. Zavora »Alčeda« še poje in za trenutek si oddahne. Vse je v redu. Se je zapet. Tedaj pa kolesce omoljne. Grobna tišina... Sulec je prost in znova gospodari pod Sotesko. Za spomin mi je odnesel še lastni umotvor Dančka — umetno riblico. J. S.

Menadoma me poklicne Dane Vidim njegovo bledico in roka mi kar sama še proti zepu, kjer imam stekljeničko s kapljicami »za na zobe.« Pogledjej. Misili sem, da bi bila sedaj meni dobodoša roka, ki bi mi nalinila nekaj kapljice za korajko. Sulec se zlatobakrenim bočki! Najmanj 20kg mora imeti. Dane je globoko zajel sapo, a tudi sulec se je tisti tip združil, krepičko potegnil in »Alčedo« je zapel svojo čudovito pesem.

»Dane, počasi, hladnokrvno,

mirno kri! Sam pa sem bil še bolj nemiren kot on. Vsi štirje prisostvujemo manevriranju. Dane ima iniciativi v svojih rokah in sulec se podčast, a zanesljivo bliža bregu. V tem zapreti resni nevarnosti. Sulec se je ovil okrog